

‘Η γνώμη δτι ἡ χρῆσις τοῦ καπνοῦ διατηρεῖ τοὺς ὁδόντας δὲν ὑποστηρίζεται οὔτε ἀπὸ τὴν φυσιολογίαν, οὔτε ἀπὸ τὴν παρατήρησιν. Ἐξ ἐναντίας, ἀδυνατίζει τὰ οὖλα καὶ τὴν σκεπαζουσαν τοὺς λαιμοὺς καὶ τὰς ρίζας τῶν ὁδόντων μεμβράναν, καὶ οὕτω πρέπει μᾶλλον νὰ ἐπιταχύνῃ παρὰ νὰ βραδύνῃ τὴν φθορὰν των. Ὁσεν καὶ δὲν ευρίσκομεν καλητέρους τοὺς ὁδόντας τῶν ὅσοι καπνίζουν παρὰ τοὺς τῶν λοιπῶν· κατὰ μέσον ὅσον μάλιστα αὐτῶν τὰ ὄργανα ταῦτα εἶναι εἰς ἀτελεστέραν διατηρήσεως κατάστασιν. Οἱ ναῦται κάμνουν μὲν κατάχρησιν τῆς νικοτιανῆς, καὶ μασσᾶντες καὶ καπνίζοντες αὐτήν· ἀλλ’ ἔχουν καὶ ἀχρείους ὁδόντας.

Τὸ καπνισματικόν εἶναι ρύπαρὰ καὶ ἀπειρόκαλος συνήθεια· ρύπαρὰ διὰ τὴν δυσωδίαν, διὰ τοὺς καταλασπωμένους μύστακας καὶ μυκτῆρας, διὰ τὰ μαυροπισσαλειμένα χείλη, καὶ διὰ τὸ ὄποιον φέρει ἐρέθισμα τοῦ συχνοπτύειν. Εἰς μίαν λοιπὸν τόσον βλαπτικὴν καὶ ἀκαθαρτὸν συνήθειαν ἀξίζει νὰ θυσιάζῃ τις τόσα χρήματα;

Τινὲς, ὅμολογοῦντες τὸ ἀνωφελές ἡ καὶ τὸ βλαβερὸν τοῦ καπνίζειν, διῆσχυρίζονται μ' ὅλα ταῦτα δτι ἡ παρατήσις αυτοῦ ἥθελε τοὺς βλάψειν ἔτι μᾶλλον. Ἀλλὰ πόσα δὲν ἔχομεν παραδείγματα διόλου ἀναιροῦντα τοὺς φόβους τούτους! Εἰς πολλὰς φυλακὰς τῶν ἔξεγενισμένων ἐθνῶν, κάπνισμα δὲν συγχωρεῖται εἰς τοὺς ἔκει διαιτωμένους, ἀν καὶ ὅλοι σχεδὸν, πρὶν ἐμβᾶσι, δίδωνται κατακόρως εἰς αὐτό. Μαρτυροῦσι δὲ τῶν καταστημάτων τούτων οἱ ἐπίτροποι, δτι οὐδεὶς τῶν φυλακωμένων ἐβλάφθη ποτὲ διὰ τῆς ὑστερήσεως τοῦ ναρκωτικοῦ τούτου· ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας, σπανίως ὑπὲρ τὰς εἰκοσι, ἡ ἀνησυχία καὶ ταραχὴ αὐτῶν ἐλαττούνται, ἡ δρεῖς αὐξάνει, καὶ ἡ ὄψις προδότης καλητερεύει. Εξοχός τις ἰατρὸς μ' ἐβεβαίωσεν, δτι ποτὲ δὲν ἐγνώρισεν ἀνθρώπον νὰ ὑποφέρῃ τὴν παραμικρὰν διαιρέμένουσαν βλάβην ἀπὸ τὴν τοῦ καπνοῦ παρατήσιν· ἀλλ' εξ ἐνατίας μάλιστα, πᾶς τοιοῦτος ὠφελήθη πραγματικῶς. Ἡ ἴδική μου παρατήρησις συμφωνεῖ καθ' ὅλα μὲ τοῦ ῥηθέντος ἰατροῦ τὴν γνώμην· ἐγνώρισα τοιούτους πολλοὺς, καὶ δύναμαι νὰ εἴπω δτι ποτὲ δὲν ὡρίλησα μὲ ἀνθρώπον, πρὸ ἐνὸς ἔτους ἐλευθερωθέντα τῆς ἔξεως ταύτης, δτις εἰς μὴν ὡμολόγησεν δτι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ἔδειν ὅφελος ἀπὸ τὴν ἀρνησατίαν του.

ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΝΟΙΑΣ.

ΠΟΛΛΟΙ, οἵτινες διέτριψαν πάντοτε εἰς τὸ χωρίον, τὴν πόλιν, ἡ τὴν νῆσον τῆς γενέσεώς των, ἔξιστανται εἰς πᾶν νέον Θάμα, παρουσιαζόμενον εἰς αὐτοὺς ὅταν ἀπομακρύνθειν ἐκεῖθεν ὀλίγα τινὰ μίλια. Ὁ χωρικὸς χόσκει ἐκπεπληγμένος τὰ ἔργαστήρια, τὸ ἐμπόρεον, τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, τὰ μεγαλοπρεπῆ κτίρια, τὴν πομπὴν, τὰ πλούτη, καὶ τὴν θεραπείαν τῆς αὐλῆς καὶ μητροπόλεως· ἥθελε δὲ μόλις πιστεύσειν τὴν ὑπαρξίαν τοιούτων πραγμάτων, ἐὰν δὲν ἐβλεπεν αὐτὰ ὄφελα μο-

φανῶς. Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ὁ νεοφερμένος εἰς τὴν ἔξοχὴν πολίτης ἐκπλήττεται εἰς πράξεις πολλὰς τῶν τετραπόδων καὶ πτερωτῶν ζώων, καὶ εἰς πολλὰ κοινὰ ἱγροτικὰ ἐπιτηδεύματα.

Ἐὰν εἰς τὸν ἔνα ἡ τὸν ἄλλον τούτων ἥθελε τις διηγηθῆν τὰ ἔθιμα ξένων τόπων, τὰ ἀποβάλλουν διαιριᾶς ὡς ἀπαίσια καὶ γελοιώδη· τόσον εἶναι μικρὰ τὰ πνεῦματά των, καὶ τόσον πειρωρισμένοι οἱ διαλογισμοί των, ὅτε τίποτε δὲν τοὺς φαίνεται φρόνιμον καὶ ὄρθον, τὸ δόπον αὐτοῦ δὲν ἔσυνεθίσαν νὰ πράττωσι.

Τὴν μικρόνοιαν ταῦτην πρέπει νὰ θεραπεύωμεν ἀκούοντες καὶ ἀναγινώσκοντες τὰς περιγραφὰς διαφόρων τῆς οἰκουμένης τόπων, καὶ τὰς ιστορίας παρελθόντων αἰώνων, καὶ ἐθνῶν, καὶ χωρῶν ἀπομεμακρυσμένων τῆς πατρίδος μας, μάλιστα δὲ τῶν πλέον πολιτισμένων τῆς ἀνθρωπότητος μερίδων. Ἄλλὰ κατὰ τοῦτο τίποτε τοσοῦτον δὲν συντείνει εἰς τὸ νὰ μεγαλύνῃ τὸ πνεῦμα, δοσον αἱ πειροδεῖαι, τουτέστιν, αἱ εἰς ἄλλας κώμας, πόλεις, ἡ χώρας ἐπισκέψεις· ὅπόταν δὲ ἡ χρηματική μας κατάστασις δὲν συγχωρῇ τοῦτο, πρέπει νὰ ἀπληρώνωμεν τὴν ἐλλειψιν διὰ βιβλίων.

ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΔΕΙΝΑ.

ΕΛΘΕΤΕ νὰ ὑπάρωμεν νοερῶς εἰς τὸ Θάτρον τῶν δεινῶν τῆς πολυπαθοῦς ἡμῶν πατρίδος. Ἐγὼ κατὰ πᾶσαν ἀναγκην σᾶς δόηγη διὰ τοῦ λόγου ἐκ τούτου τοῦ ἀγίου καὶ καθαροῦ καὶ ἀμιάντου βήματος τοῦ Ειαγγελίου τῆς εἰρήνης. Ἰσως ἐκ τῆς ἀπλῆς θεωρίας τῶν σωματικῶν τοῦ πολέμου κακῶν ἀνάψῃ εἰς τὰς ψυχάς σας ὡς κατὰ τῶν παθῶν σας ιερὸς πόλεμος, καὶ υπερσύησῃ ἡ τοῦ πνεύματος μάχαιρα νὰ διακόψῃ τοὺς αἰσχροὺς τῆς φιλαυτίας δεσμούς. Ἀπέλθετε λοιπὸν διὰ τῆς διανοίας εἰς τὰς φοβερὰς τῆς πατρίδος δραματουργίας. Ἐρχου καὶ ἵδε. Τί βλέπομεν εἰς τὴν πρώτην σκηνήν; Μαχην τῆς ξηρᾶς. Υπομείνατε νὰ τὴν θεωρήσωμεν συντόμως δοσον τὸ δυνατόν. Ἰδού τὰ δύω τῶν πολεμίων στρατεύματα βλέπουσι μακρόδεν πρὸς ἄλληλα κατὰ πράτον, παλλόμενα τὴν καρδίαν. Ἰδού συγκινοῦνται, καὶ προχωροῦσι κατ' ἄλλήλων ἐνθουσιῶντα. Χιλιάδες ἀνθρώπων, ὡς εἰς καὶ μόνος ἀνθρώπος, βηματίζουσιν ὁμοθυμαδὸν πρὸς τὸ χάρος τοῦ θανάτου. Σχαρδαμύττουσι τὰ βλέφαρα πρὸς τὰς πρώτας ἀστραπὰς τῆς ἀψιμαχίας. Ἀποχαιρετᾶ τὸν πλησίον συστρατιώτην ὁ στρατιώτης, καὶ εἰς δόλους εὐδήνς φαίνεται δτι δύει ὁ ἦλιος τῆς ζωῆς. Ὁλος ὡς αἰών τοὺς φαίνεται συνεσταλμένος εἰς μίαν καὶ μόνην τὴν τῆς μάχης στιγμήν. Καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὸ πᾶν ἔκαστος αὐτῶν ἀθρόον βλέπει συγκεντρωμένον εἰς τὴν ὄποιαν πατεῖ σπιθαμὴν τοῦ ἐδάφους. Ἰδού ἡ σάλπιγξ βοῶ, συνηχοῦσι τὰ κελεύσματα, κυματίζουσιν αἱ σημαῖαι, καὶ ἄρχεται ἡ τῆς μάχης ὅρμη. Κύματα καπνοῦ μαριάζουσιν ἀναβαίνοντα καὶ λακτίζοντα τὸν αἰθέρα· κροτοῦσιν ἀδιαχόπως τὰ στόματα